

Museu del Cinema
Col·lecció Tomàs Mallof

Museu del Cinema - c/ Sèquia, 1 - 17001 Girona - Tel: 972 412 777 - Fax: 972 413 047 - E-mail: museu_cinema@ajgirona.org

exposició 29/09/03 – 11/01/04
al **museu del cinema**
Girona

fotografies **Jordi Bover**

ELS JOGLARS FRANCAMENT
el procés de creació de *¡Buen viaje, Excelencia!*

organitza:
Museu del Cinema
Col·lecció Tomàs Mallof

Ajuntament de Girona

col·labora:
Institut de Cultura de Girona

membre protector:
el Periódico

Exposició temporal

Ajuntament de Girona

Fotografies: Jordi Bover

ELS JOGLARS FRANCAMENT

El procés de creació de “¡Buen viaje, Excelencia!”

L'exposició Els Joglars Francament mostra el procés de creació d'Els Joglars davant un projecte audiovisual: enregistren en vídeo domèstic i amb una producció elemental totes les seqüències previstes en el guió, seqüències que munten i editen fins a obtenir l'esborrany en vídeo de la pel·lícula o sèrie de TV que posteriorment es rodarà.

Els Joglars varen seguir aquest procés de treball per a preparar el rodatge de la seva pel·lícula ¡Buen viaje, Excelencia!, sobre la figura del general Franco. El fotògraf Jordi Bover va fer un extens seguiment de la realització de la maqueta en vídeo d'aquesta pel·lícula, i n'ha plasmat els resultats en 58 fotografies que configuren l'exposició, juntament amb un documental realitzat pel mateix equip d' Els Joglars. En definitiva, l'exposició mostra la particular aproximació que han fet Els Joglars a la realització cinematogràfica des del seu singular mètode de treball, similar en teatre, cinema o televisió.

SUMARI

Fitxa tècnica

Guió

Especificacions tècniques

Activitats relacionades

FITXA TÈCNICA

Producció:	Museu del Cinema - Col·lecció Tomàs Mallo Els Joglars
Fotografia:	Jordi Bover
Coordinació:	Cristina Ferrández (Els Joglars)
Locució i guió del documental:	Xavier Boada (Els Joglars)
Edició i guió del documental:	Josep M. Fontserè (Els Joglars)
Disseny:	Pepo Rivero
Col·labora:	SGAE
Membre protector:	El Periódico de Catalunya

-
- Inauguració: dilluns 29 de setembre de 2003, a les 19.00h
 - Exposició: del 30 de setembre de 2003 a l'11 de gener de 2004
 - Horari: de dimarts a divendres: 10.00h a 18.00h.
Dissabte: 10.00h a 20.00h
Diumenge: 11.00h a 15.00h.
 - Lloc: sala d'exposicions temporals del Museu del Cinema
 - Entrada: gratuïta

GUIÓ

Fotografies: Jordi Bover

ELS JOGLARS FRANCAMENT

El procés de creació de “¡Buen viaje, Excelencia!”

Feia uns dies que una activitat frenètica omplia tots els racons d'El Llorà. S'anaven preparant cadascuna de les estances per a ser transformades en els llocs on transcorren les diferents seqüències d'El Pardo. De dia, la casa es convertia en un palau de Franco i al vespre tot es reordenava novament per a continuar utilitzant-lo com allotjament d'Els Joglars.

Durant el dia, no quedava cap racó sense aprofitar. Una part del garatge estava ambientada per simular la cuina dels soterranis i l'altra era la infermeria amb els cotxes. El mateix passava amb la capella, que es transformava d'oratori on el cabdill decidia les penes de mort, a saló del consell de ministres. Pels passadissos podies trobar col·legues amb un llençol en forma de capa, un casc de bomber i un pal llarg que simulava la llança dels guàrdies de Franco, o al mateix Pacón amb la guerrera militar i pantalons texans, pintant el jou i les fletxes per a un decorat.

L'objectiu d'aquell enrenou a la nostra pròpia seu, no era altre que elaborar una maqueta de la pel·lícula. Aquesta fórmula un tant artesana d'enfrontar-nos a un projecte audiovisual, consistia en assajar, filmar i després muntar en vídeo, cadascuna de les seqüències del guió. La nostra intenció era arribar el primer dia de rodatge amb un DVD en el que es pogués visualitzar una versió esquemàtica de la pel·lícula, però muntada ja amb diàlegs, músiques, etc. Evidentment tot es mostrava en un pla molt simple; els vestuaris eren aprofitats de les nostres obres, l'atrezzo i els decorats construïts per nosaltres mateixos, i la filmació realitzada sense massa escrúpols fotogràfics. Malgrat això, els assaigs previs i el muntatge posterior ens eren molt útils per a comprovar l'eficàcia o els defectes d'una seqüència, així com la visió de conjunt sobre la pel·lícula. Per als actors, significava a més una orientació molt precisa sobre l'evolució del personatge.

Per qüestions pràctiques, al cinema mai es filma començant pel principi del guió, sinó que les seqüències s'ordenen per conjunts de localitzacions. Davant d'això, els actors poden trobar-se interpretant l'escena del desenllaç final sense haver rodat encara el nus argumental. Malgrat l'avantatjós que resulta el procediment des del punt de vista econòmic, deixa també molt clara la funció secundària de l'actor al cinema, ja que resulta evident que aquesta no és la millor manera de facilitar-li una bona actuació. La maqueta, en canvi, permet gravar per ordre i tenir una constància visual de com evoluciona el personatge.

Fragments del llibre “Franco y yo” d'Albert Boadella. Editorial Espasa, 2003. (Traducció del castellà: Els Joglars)

Per mi ha estat un repte i alhora un plaer poder mirar de prop i intentar reflectir fotogràficament l'ambient de treball d'Els Joglars en la realització de la maqueta prèvia al film "¡Buen viaje, Excelencia!".

Els Joglars, com a companyia estable, disposa d'un potencial enorme de creativitat escènica, que es basa en la complicitat d'uns actors/actrius que en saben i els agrada treballar junts. La voluntat de "pandilla", que l'Albert Boadella ha sabut mantenir al llarg dels anys i les vicissituds, és un fet remarcable en el teatre del país, penosament inundat de produccions i equips circumstancials.

L'ambient de treball d'El Llorà i a la Cúpula, amb la tasca d'abordar uns personatges històrics tan sinistres que marcaren la infància de molts de nosaltres, va ser d'alta intensitat emocional i creativa. Conviure cada dia durant mesos amb fantasmes desgraciadament reals no és cosa fàcil, si no es disposa d'una gran capacitat de "joc" com la que fonamenta la feina d'Els Joglars.

La meua presència va ser gratament acceptada pels actors, que coneixien la meua experiència de llarga durada amb altres companyies. La confiança en una situació d'aquesta intensitat és primordial, ja que enmig del ritme accelerat de situacions i personatges nous que s'anaven construint al mateix temps, vaig poder presenciar a tota hora aquesta subtil transformació dels actors en personatges. Tots ells havien d'interpretar molts rols i es trobaven en la necessitat de passar d'un a l'altre en pocs minuts, això convertia el rodatge de la maqueta en una explosió de creativitat, una delícia i un repte per a l'ull i la ment.

Jordi Bover, 2003

ESPECIFICACIONS TÈCNIQUES

➤ **L'exposició:**

- Està formada per 58 fotografies de gran format realitzades pel fotògraf Jordi Bover durant el rodatge de la maqueta en vídeo de la pel·lícula “¡Buen viaje, Excelencia!” dels Joglars.
- Un documental audiovisual de 18 minuts realitzat per Els Joglars que, a l'estil del NO-DO franquista, ens explica d'una manera divertida i irònica al mateix temps, el singular mètode que té aquesta companyia teatral d'abordar la preparació d'una pel·lícula.
- Ocupa la Sala d'exposició Permanent del Museu del Cinema: 120 m2

➤ **Jordi Bover** (fotògraf): Trajectòria professional

- 1956: Neix a Barcelona.
- 1976: Comença l'aprenentatge autodidacte de la fotografia gràcies a la proximitat de fotògrafs de la família.
- 1977: Inici del seguiment fotogràfic de diverses companyies de teatre i circ a Barcelona. Circ Cric, Circ Perillós, Zotal Teatre, Marcelin & Silvestre, Boni & Caroli.
- 1978: Exposició “Barcelona Inside” Universitat de Sheffield-GB.
- 1980: Treballa com a tècnic de teatre a la cia Planipèdia i a l'Institut de Teatre-Cuina de les Arts” BCN (80-84).
- 1984: Exposició “Material Sensible”, Primavera Fotogràfica, Barcelona.
- 1985: Exposició “Theatre de Rue a Barcelone” Festv.Scenes de Rue,Toulouse-FR, Inici del seguiment fotogràfic de la cia Royal de Luxe.
- 1988: Exposició “Fotografies al Teatre” Festv. de Teatre de Sitges.
- 1990: Inici del seguiment fotogràfic de cia de dansa Mal Pelo.
- 1992: Trasllat del domicili a Bàscara-Alt Empordà.
- 1993: Exposició “Le Royal de Luxe” Salas Fnac de: París(Defense), Marsella, Lille, Burdeos-FR, (Institut Francés de Barcelona 1994).
- 1994: **Publicació del llibre “Le Royal de Luxe” ed. Plume França.**
- 1995: Exposició “Passeig per l'escena” Kanohall-Copenague-DM. Treballa con ajudant de direcció a la cia.de dansa Mal Pelo.
- 1996: Exposició “ Le Geant-Royal de Luxe”, Le Volcan, Scene Nationale-Le Havre-FR.
- 1999: “Royal de Luxe au Cameroun”, Scenes Nationales de Le Havre, Nantes-FR, Anvers (Belgica).
- 2000: Exposició “L'animal a l'esquena-Mal Pelo”, Can Felipa-BCN, Museu d'Història de Girona. **Publicació del llibre “Mal Pelo”**, presentació a la casa del Llibre-bcn.

- 2001: **Publicació del llibre “ Royal de Luxe 1993-2001” (ed. Actes Sud-França).** Inici del seguiment fotogràfic de la cia.de teatre “Els Joglars”.
- 2002: Exposició “Royal de Luxe en Chine”, Le Channel-Calais, Lu-Nantes, Institut Frances-bcn, Maison de la Chine-Paris.

JORDI BOVER / FOTÒGRAF

El Molí Nou, 17483 Bàscara

tel 972 56 02 43 - 647 53 57 00 - boverjordi@hotmail.com

➤ **Els Joglars**

Des de 1962, el teatre d'Els Joglars ha compaginat dues tendències que rarament apareixen juntes: la recerca fora de qualsevol convencionalisme i la popularitat. Estem acostumats a veure les més interessants experiències de recerca reduïdes sempre a un públic molt minoritari, de la mateixa manera que quan un teatre es distingeix per una notable popularitat, ho és sovint mitjançant fórmules d'una comercialitat grollera. Aconseguir, doncs, un alt índex d'audiència amb obres innovadores des del punt de vista de l'estil i els continguts, ha estat la pirueta més singular de la companyia.

Els Joglars ha mantingut el procediment d'un teatre crític directament relacionat amb la realitat circumdant. Per aquest motiu varen sofrir presó i un consell de guerra militar arrel de les representacions de l'obra *La Torna* l'any 1977. Però després, ja en plena democràcia, diversos processos i polèmiques sorgiren com a conseqüència d'altres obres, per això, amb el temps la companyia s'ha guanyat el carisma d'una de les veus més crítiques i lliures de la societat espanyola.

La història d'Els Joglars és la història de la recerca i investigació constant i la construcció d'un llenguatge teatral partint de l'escola del mim clàssic fins a la incorporació de tots els elements dramàtics possibles, amb una fórmula de treball basada en l'artesania col·lectiva de gran implicació personal i professional, cooperativitzada i independent -un clar sinònim de sacrifici i austeritat, dedicació exclusiva i moltes hores de treball- que proporciona un mètode de treball viu i en permanent evolució. La sala d'assaig d'Els Joglars, una cúpula geodèsica situada en mig de boscos a 120 Km de Barcelona, es converteix en un privilegiat observatori que facilita una visió profundament universal sobre els mecanismes de perpetuació del poder en diferents àmbits i facetes, el gran tema d'Els Joglars i que després de quaranta anys d'existència es concreta en milers de representacions de 30 obres teatrals en més vint països d'Europa i Amèrica, a banda de les produccions per a televisió, cinema i diversos llibres i estudis sobre l'activitat de la companyia.

(extracte del programa de mà de “Daaalí” (2001) al Barbican Theatre de Londres)

més informació a: www.elsjoglars.com

➤ **La pel·lícula “¡Buen viaje, Excelencia!” dels Joglars**

Breu fitxa tècnica:

Direcció i guió Productor	Albert Boadella (Els Joglars) Andrés Vicente Gomez
Franco Doctora Müller Doña Carmen El Marqués Pacón Dr. Vicente Carmencita	Ramon Fontserè (Els Joglars) Minnie Marx (Els Joglars) Pilar Sanz (Els Joglars) Xavier Boada (Els Joglars) Jesús Agelet (Els Joglars) Lluís Elías (Els Joglars) Maria Teresa Berganza

Sinopsi:

1973, Palau de El Pardo, Madrid, Espanya. Residència oficial del General Francisco Franco i la seva família: la seva esposa Doña Carmen, la seva filla Carmencita i el seu gendre el Marqués. L'ajudant personal del Caudillo, el General Salgado, més conegut com Pacón, i el Doctor Vicente, metge personal de Franco, estan més que preocupats per l'estat de salut del seu cap, agreujat des del disgust que li va produir l'atemptat que va acabar amb la vida de Carrero Blanco, a més del problemes circulatoris. Així, decideixen recórrer a la medicina alternativa, de mans de la Doctora Müller, filla d'un antic amic alemany de Franco. Aquesta, que treballa en una moderna clínica de Marbella, és "convidada" a nar urgentment a Madrid.

En El Pardo, les seves tendències liberals xoquen amb el conservadurisme regnant a la casa. Es veu submergida en un estrany microcosmos en el que, entre familiars i militars, s'intenta evitar a qualsevol preu que el ja senil Franco es doni compte del que passa realment al seu voltant. Sembla que tots es neguen a admetre l'estat de salut real del General que, per la seva banda, i en ella seva malaltia, es refugia en un passat de caceres i desfilades imaginàries, i de records de "hazañas bélicas", que ens permetran conèixer l'horror de tota una època de la història d'Espanya que va estar governada pel Generalísimo.

Mentrestant, els esdeveniments se succeixen a Madrid i Espanya. Els espanyols de carrer, demòcrates i franquistes, discuteixen en bars i cafès sobre l'estat de salut del Cap de l'Estat: uns desitgen la seva mort i els altres la temen. En El Pardo, poc a poc, la Doctora Müller aconseguirà entrar en el perdut cap del Dictador i es convertirà en la seva persona de confiança fins al moment de la seva mort.

Trobareu tota la informació sobre la pel·lícula a la següent pàgina web:

www.buenviajeexcelencia.com

ACTIVITATS RELACIONADES

1. Presentació del llibre "Franco y yo" d'Albert Boadella

Presentació a càrrec d'Albert Boadella del seu llibre "Franco y yo" i posteriorment col·loqui sobre el procés de creació de la pel·lícula "¡Buen viaje, Excelencia!". El llibre "Franco y yo" d'Albert Boadella és un assaig sobre Franco i la dictadura, el cinema i els processos artístics que conté el guió novel·lat de la pel·lícula i nombroses fotografies, tant de l'època com del rodatge. Publica el llibre l'Editorial Espasa. Moderarà el col·loqui: Guillem Terribes.

Dia: 6 d'octubre de 2003
Hora: a les 20h
Lloc: Museu del Cinema
Organitza: Llibreria 22 i Museu del Cinema

2. Cicle de cinema: Dictadures i dictadors

Com a activitat complementària a l'exposició temporal "Els joglars francament. El procés de creació de '¡Buen viaje, Excelencia!'", el Museu del Cinema organitza un petit cicle de tres pel·lícules sobre el tema de dictadures i dictadors. Tres exemples de com el cinema és una eina molt poderosa per a fer una denúncia radical i sense matisos de les dictadures i, al mateix temps, sensibilitzar l'espectador mostrant-li les nefastes conseqüències d'aquest tipus de règims polítics mancats de llibertat.

Caudillo
Dimarts, 30 de setembre de 2003 22:30 h
Direcció i guió: Basilio Martín Patino. Espanya, 1977 (123 min.)
En aquest documental atípic sobre la figura del dictador, Basilio Martín Patino demostra que les imatges, ni que sigui documentals, no són mai innocents ni imparcials. Mitjançant el muntatge i la banda sonora, Patino articula un discurs en què va contraposant dues maneres de veure Espanya i que comença amb una frase demolidora: "Hubo una vez un hombre enviado por Dios para salvar a España...". La manipulació dels materials d'arxiu, alguns dels quals recuperats a Londres, Lisboa, París o Moscou, li serveix a Martín Patino per manifestar el seu dolor pels anys de violència i mort que van portar la guerra civil.

Garage Olimpo
Dimarts, 7 d'octubre de 2003 22:30 h
Direcció: Marco Bechis. Intèrprets: Antonella Costa, Carlos Echeverría, Enrique Piñeyro, Pablo Razuk, Chiara Caselli. Guió: Marco Bechis i Lara Fremder. Argentina/Itàlia, 1999 (98 min.)
Durant l'última dictadura militar a l'Argentina, el <i>Garage Olimpo</i> va ser un lloc de tortura. S'hi controlava l'eficiència, de manera que si algú hi moria abans del previst, el torturador era advertit pels seus superiors. La pel·lícula del director Marco Bechis (nascut a Xile, criat a l'Argentina i exiliat a Itàlia) explica la història d'una jove que un dia és segrestada i traslladada al <i>Garage Olimpo</i> . Allà descobrirà que el seu torturador és un dels llogaters de la seva mare. Bechis, que havia estat detingut i torturat a l'Argentina, parteix de la seva pròpia experiència per relatar la pel·lícula sense efectismes.

État de Siège / Estado de Sitio
Dimarts, 14 d'octubre de 2003 22:30 h
Direcció: Costa-Gavras. Intèrprets: Yves Montand, Renato Salvatori, Otto E. Hasse, Jacques Weber, Jean-Luc Bideau, Maurice Teynac. Guió: Costa-Gavras i Franco Solinas – França/Itàlia/Alemanya, 1973 (115 min.) VOSE
<i>El segrest d'un agent secret nord-americà per part de la guerrilla dels Tupamaros, a principis dels anys 70, a l'Uruguai, i el seu interrogatori per part dels segrestadors serveix al sempre compromès Costa-Gavras per reflexionar sobre les brutals conseqüències de l'enfrontament entre dues parts irreconciliables. Mentre els Tupamaros justifiquen l'execució d'un segrestat en nom de la llibertat, la policia justifica la tortura i l'assassinat en nom de la civilització. Juntament amb "Z", "Estado de sitio" és una mostra del cinema més polític de Costa-Gavras, un director que va utilitzar les claus del cinema de gènere per popularitzar el seu discurs.</i>

LLOC: Cinema Truffaut (c/ Portal Nou, 7 - Girona)
SESSIONS: 22:30 h
Entrada: 4'50 € / Entrada reduïda: 3'80 €
Entrada Club d'Actors Museu del Cinema: 2'50 €

Col·labora:

